स दिशः प्रदिशश्चैव पर्व्वतांश्च वनानि च। पृथिवीञ्चान्तरिक्षञ्च विचित्याथ मनोगतिः।
निमेषान्तरमात्रेण बृहस्पतिमुपागमत्।
॥ अग्निरुवाच ॥ बृहस्पते न पश्यामि देवराजमिह क्वचित्। आपः शेषाः सदा चापः प्रवेष्टुं नोत्सहाम्यहं।
न मे तत्र गतिर्ब्रह्मन् किमन्यत्करवाणि ते। तमब्रवीद्देवगुरुरपो विश महाद्युते। ४८०
॥ अग्निरुवाच ॥ नापः प्रवेष्टुं शक्ष्यामि क्षयो मेऽत्र भविष्यति। शरणं त्वां प्रपन्नोऽस्मि स्वस्ति तेऽस्तु महाद्युते।
अद्भ्योऽग्निर्ब्रह्मतः क्षत्रमश्मनो लोहमुत्थितं। तेषां सर्व्वत्रगन्तेजः स्वासु योनिषु शाम्यति।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सेनोद्योगपर्व्वणि बृहस्पत्यग्निसंवादे चतुर्द्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ त्वमग्ने सर्व्वदेवानां मुखं त्वमसि हव्यवाट्। त्वमन्तः सर्व्वभूतानां गूढश्चरसि साक्षिवत्।
त्वामाहुरेकं कवयस्त्वामाहुस्त्रिविधं पुनः। त्वया त्यक्तं जगच्चेदं सद्यो नश्येद्धुताशन।
कृत्वा तुभ्यं नमो विप्राः स्वकर्म्मविजितां गतिं। गच्छन्ति सह पत्नीभिः सुतैरपि च शाश्वतीं। ४८५
त्वमेवाग्ने हव्यवाहस्त्वमेव परमं हविः। यजन्ति सत्रैस्त्वामेव यज्ञैश्च परमाध्वरे।
सृष्ट्वा लोकांस्त्रीनिमान् हव्यवाह प्राप्ते काले पचसि पुनः समिद्धः। त्वं सर्व्वस्य भुवनस्य प्रसूतिस्त्वमेवाग्ने भवसि पुनः प्रतिष्ठा।
त्वामग्ने जलदानाहुर्व्विद्युतश्च मनीषिणः। वहन्ति सर्व्वभूतानि त्वत्तो निष्क्रम्य हेतयः।
त्वय्यापो निहिताः सर्व्वास्त्वयि सर्व्वमिदं जगत्। न तेऽस्त्यविदितं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु पावक।
स्वयोनिं भजते सर्व्वो विश्वस्तापोऽविशङ्कितः। अहं त्वां वर्द्धयिष्यामि ब्राह्मैर्म्मन्त्रैः सनातनैः। ४९०
एवं स्तुतो हव्यवाट् स भगवान् कविरुत्तमः। बृहस्पतिमथोवाच प्रीतिमान्वाक्यमुत्तमं।
दर्शयिष्यामि ते शक्रं सत्यमेतद्ब्रवीमि ते।
॥ शल्य उवाच ॥ प्रविश्यापस्ततो वह्निः ससमुद्राः सपल्वलाः। आजगाम सरस्तच्च गूढो यत्र शतक्रतुः।
अथ तत्रापि पद्मानि विचिन्वन् भरतर्षभ। अन्वपश्यत् स देवेन्द्रं विसमध्यगतं तदा।
आगत्य च ततस्तूर्णं तमाचष्ट बृहस्पतेः। अणुमात्रेण वपुषा पद्मतन्त्वाश्रितं प्रभुं। ४९५
गत्वा देवर्षिगन्धर्व्वैः सहितोऽथ बृहस्पतिः। पुराणैः कर्म्मभिर्द्देवं तुष्टाव बलसूदनं।
महासुरो हतः शक्र नमुचिर्द्दारुणस्त्वया। शम्बरश्च बलश्चैव तथोभौ घोरविक्रमौ।
शतक्रतो विवर्द्धस्व सर्व्वान् शत्रून्निसूदय। उत्तिष्ठ शक्र सम्पश्य देवर्षींश्च समागतान्।
महेन्द्र दानवान् हत्वा लोकास्त्रातास्त्वया विभो। अपां फेनं समासाद्य विष्णुतेजोऽतिदुर्हितं।
त्वया वृत्रो हतः पूर्व्वं देवराज जगत्पते। ५००
त्वं सर्व्वभूतेषु शरण्य इद्यस्त्वया समं विद्यते नेह भूतं। त्वया धार्य्यन्ते सर्वभूतानि शक्र त्वं देवानां महिमानं चकर्थ।
पाहि सर्व्वान्सलोकांश्च महेन्द्र बलमाधुहि। एवं संस्तूयमानश्च सोऽवर्द्धत शनैः शनैः।
स्वञ्चैव वपुरास्थाय बभूव स बलान्वितः। अब्रवीच्च गुरुं देवो बृहस्पतिमवस्थितं।
किं कार्य्यमवशिष्टं वो हतस्त्वाष्ट्रो महासुरः। वृत्रश्च सुमहाकायो यो वै लोकाननाशयत्।